

**Semantyka i weryfikacja programów 2021/22.**  
**Egzamin II termin 22/02/2022, zadanie 3 (weryfikacja)**

Pracujemy w języku  $\text{TINY}_{\mathcal{A}}$  nad typem danych rozszerzonym o rodzaj  $\text{Array}$  i operacje:

$\text{newarr} : \text{Array}$   
 $\text{put} : \text{Array} \times \text{Int} \times \text{Int} \rightarrow \text{Array}$   
 $\text{get} : \text{Array} \times \text{Int} \rightarrow \text{Int}$   
 $\text{swap} : \text{Array} \times \text{Int} \times \text{Int} \rightarrow \text{Array}$

Nośnik rodzaju  $\text{Array}$  to zbiór funkcji (całkowitych) z liczb całkowitych w liczby całkowite,

$$|\mathcal{A}|_{\text{Array}} = \mathbf{Int} \rightarrow \mathbf{Int},$$

a operacje interpretowane są jako funkcje

$\text{newarr}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$   
 $\text{put}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$   
 $\text{get}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Int}}$   
 $\text{swap}_{\mathcal{A}} : |\mathcal{A}|_{\text{Array}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \times |\mathcal{A}|_{\text{Int}} \rightarrow |\mathcal{A}|_{\text{Array}}$

zdefiniowane następująco:

$\text{newarr}_{\mathcal{A}}(i) = 0$   
 $\text{put}_{\mathcal{A}}(A, i, n) = A[i \mapsto n]$   
 $\text{get}_{\mathcal{A}}(A, i) = A(i)$   
 $\text{swap}_{\mathcal{A}}(A, i, j) = A[i \mapsto A(j), j \mapsto A(i)]$

dla wszystkich  $i, j, n \in \mathbf{Int}$  i  $A : \mathbf{Int} \rightarrow \mathbf{Int}$ . Wyrażenie  $\text{get}(A, e)$  będziemy jak zwykle zapisywać jako  $A[e]$ . Ponadto, w asercjach wykorzystujemy „predykat”  $A : \text{Array}$  stwierdzający, że zmienna  $A$  jest rodzaju  $\text{Array}$  (pozostałe zmienne są rodzaju  $\text{Int}$ ). Wyrażenia logiczne języka rozszerzamy też o oczywiste nierówności  $e < e'$  (wyrażalne jako  $e \leq e' \wedge \neg(e = e')$ ) oraz  $e > e'$  (wyrażalne jako  $e' < e$ ). Dla czytelności, w formułach ciągi nierówności będziemy zapisywać w skróconej postaci, np.  $j \leq i \wedge i < k$  zapisując jako  $j \leq i < k$ . Ponadto, konstrukcja **if**  $B$  **then**  $S$  (dla dowolnego wyrażenia logicznego  $B$  i instrukcji  $S$ ) jak zwykle oznacza **if**  $B$  **then**  $S$  **else** **skip**.

Dla wygody specyfikacji i dowodzenia poprawności wprowadzamy następujące schematy formuł:

$$\text{Dominates}^-(A, j_1, k_1, j_2, k_2) \equiv A : \text{Array} \wedge \forall i_2. (j_2 \leq i_2 \leq k_2 \implies \exists i_1. (j_1 \leq i_1 \leq k_1 \wedge A[i_1] \leq A[i_2]))$$

$$\text{MinFirst}(A, j, k) \equiv A : \text{Array} \wedge \forall i. (j \leq i \leq k \implies A[j] \leq A[i])$$

Należy udowodnić całkowitą poprawność następującego programu względem podanych warunków:

```
[ A:Array ∧ n ≥ 0 ]
d := n;
while
  d > 0
do
  (
    k := 0;
    while
      2*k < d
    do
      (
        if A[k] > A[d-k] then A := swap(A,k,d-k);
        k := k+1
      );
    if 2*k = d then (if A[k] < A[k-1] then A := swap(A,k-1,k) );
    d := k-1;
  )
[ n ≥ 0 ∧ MinFirst(A,0,n) ]
```

Na następnej stronie podana jest wersja tego programu z miejscem na wpisanie odpowiednich anotacji, którą można wykorzystać dla przedstawienia rozwiązania (źródło L<sup>A</sup>T<sub>E</sub>Xowe podane jest w osobnym pliku).

Wymagane jest:

- podanie niezmienników  $\gamma_1$  i  $\gamma_2$  każdej z pętli programu oraz asercji  $\alpha_1$ ,  $\alpha_2$  i  $\alpha_3$ , które „koduują” dowód poprawności (podanie pozostałych asercji jest opcjonalne, ale jeśli zostaną podane, to ewentualne błędy mogą wpłynąć na ocenę rozwiązania), oraz
- podanie anotacji [**decr ... in ... wrt ...**] tak, aby (w kontekście podanych niezmienników) wynikała z nich własność stopu pętli.

```

[ A:Array ∧ n ≥ 0 ]
d := n;
[
while [γ1 :
  d > 0
do [decr          in          wrt          ]
  ( [
    k := 0;
    [
    while [γ2 :
      2*k < d
    do [decr          in          wrt          ]
      ( [
        if A[k] > A[d-k] then A := swap(A,k,d-k);
        [α1 :
          k := k+1
          [
        );
        [α2 :
          if 2*k = d then (if A[k] < A[k-1] then A := swap(A,k-1,k) );
        [α3 :
          d := k-1;
          [
        )
      ]
    ]
  ]
  n ≥ 0 ∧ MinFirst(A,0,n) ]

```